

FFI Norwegian Defence
Research Establishment

Bærekraftig omstilling i forsvarssektoren

Selma Conradi Melsom

Frode Berg Olsen

Agenda

1. Styrende dokumenter, pågående prosesser og FoU
2. Risiko og bærekraftig omstilling

Klimaendringer som sikkerhetstrussel

Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi

5 innsatsområder:

1. Redusere energiforbruk og direkte klimagassutslipp
2. Minimere miljøpåvirkning og sørge for giftfritt miljø
3. Bevare naturmangfold og sikre kulturhistoriske verdier
4. Omlegging til sirkulær økonomi og bærekraftige anskaffelser
5. Tilpasse virksomheten til endret klima

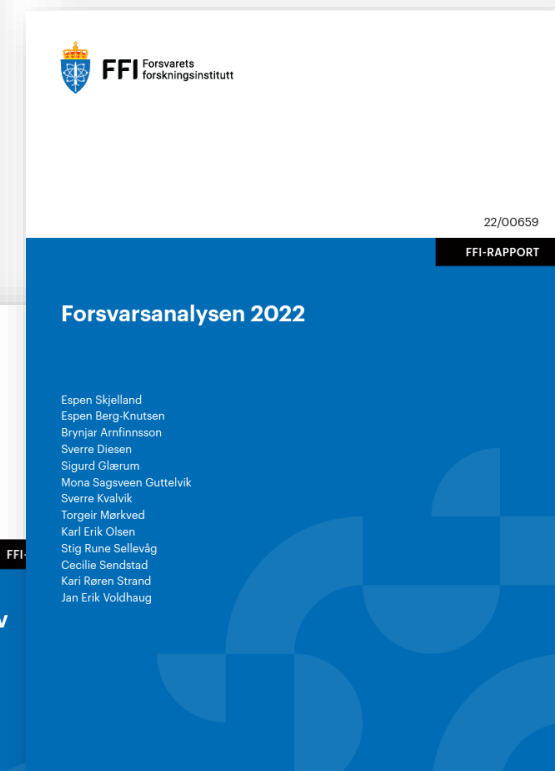
<https://www.forsvaret.no/aktuelt-og-presse/aktuelt/gront-skifte-i-forsvaret>

Pågående prosesser

- Forsvarskommisjonen
- Totalberedskapskommisjonen
- Ny langtidsplan (LTP) for Forsvaret
- Nytt fagmilitært råd (FMR)

Eksempel på innspill fra FFI

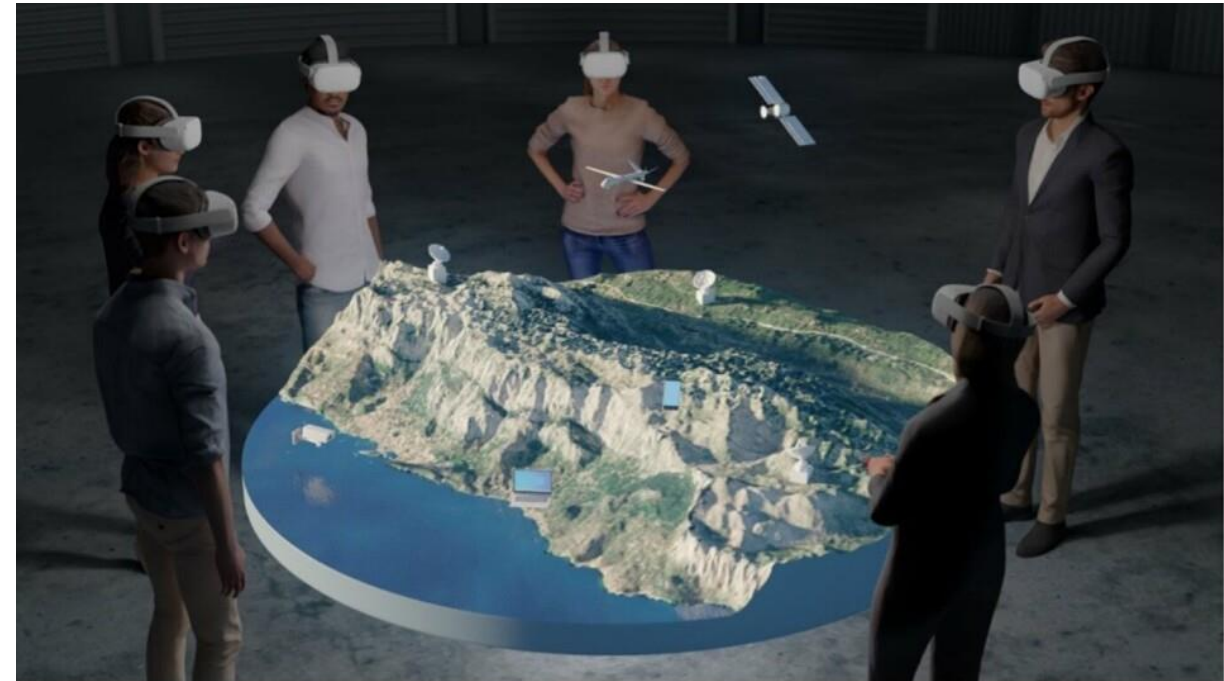
FFI-prosjekter og FoU-aktiviteter

- Overgang til fossilfritt drivstoff
- Etablere robust energiforsyning
 - Øydrift av forsvarsanlegg
- Redusere utslipp og fossilt forbruk fra operativ virksomhet, øvelser og trening
 - Utvikling og anskaffelse av simulatorer
- Alternative strukturer og stridskonsepter
 - Vurdere klimaavtrykk av alternative kampstrukturer
 - Implementering av autonome systemer
- Klimabudsjett og miljøstyring
 - Videreutvikle miljødatabasen
 - Utvikle mulighet for måling av indirekte utslipp
 - Utarbeide klimabudsjett for sektoren

FFI-prosjekter og FoU-aktiviteter

- Sirkulære løsninger for materiell
 - Etablere krav i PRINSIX
 - E-læringsprogram for bærekraftige anskaffelser
- Klimatilpasning
 - Studier for å avdekke effekter av endret klima på materiell, for å sikre kravstilling i fremtidige anskaffelser
- Arealplanlegging
 - Tilrettelegging av mer høyteknologisk øving og trening der mye ressurskrevende og miljøpåvirkende virksomhet erstattes av simulering og teknologiske løsninger

Illustrasjonsfoto: Forsvarets Høgskole

BÆREKRAFTIG OMSTILLING I FORSVARSSEKTOREN

Selma Conradi Melsom

Masterstudent

Samfunnsøkonomi

UiO

- Irreversible og alvorlige konsekvenser
- Virkninger tydelige allerede
- Motvirkende tiltak og økt bevissthet

- Klimapolitikk
- «Alle må bidra» «Forurensere betaler»
- Hva kreves av forsvaret?

-
- Operativ evne VS bærekraft
 - Vektlegging av temaet
 - Påvirker kapabilitet
 - Konfliktforebyggende verktøy

RISIKO

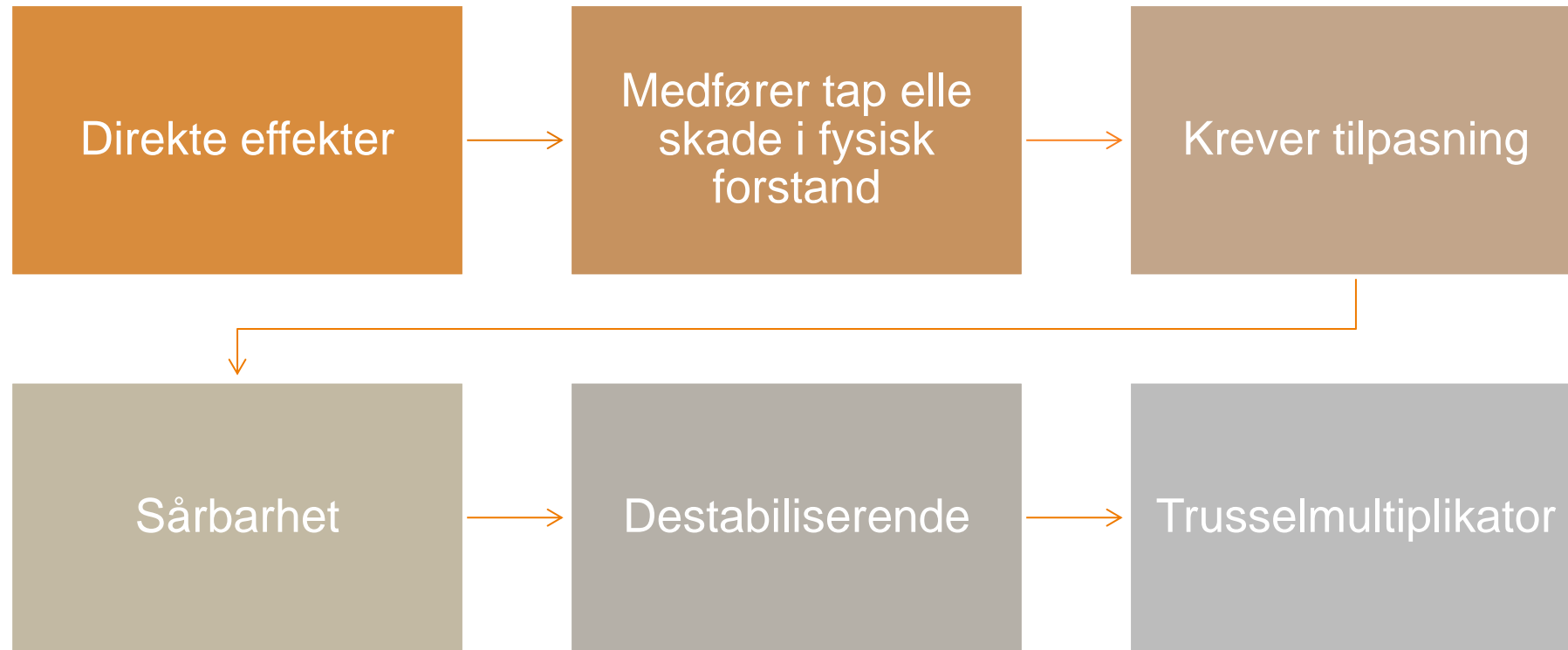
KONKURRANSEFORTRINN

-
- Fremtidige konsekvenser
 - Avvik fra en referanse

 - Gevinst eller utfordring?
 - Fellesnevner → i utakt med tiden

Fysisk risiko og overgangsrisiko

Fysisk risiko

Overgangsrisiko

- Transformasjon i samfunnet
- Forandring i rammene for drift
- Alle sektorer
- Tilstedeværelse i ulike former
- Kartlegging

Politisk og juridisk risiko

Politisk og juridisk risiko

Teknologisk risiko

Politisk og juridisk risiko

Teknologisk risiko

Markedsrelatert risiko

Politisk og juridisk risiko

Teknologisk risiko

Markedsrelatert risiko

Omdømmerisiko

Konkurransetrinn

Adressere behovet

Grønn omstilling

Vinning i å se
muligheter

Veien videre

- Implementere bærekraft
- Aktiv holdning
- Hvor er vi?

AVVISNING

Ressurser og miljø
er til for å
utnyttes

Samfunnet
betaler

Selvsentrert

Opposisjon

**VERDI
ØDELEGGERE**

IKKE RESPONS

Manglende
bevissthet eller
uvitenhet

Passiv

Business as
usual

Ignorering

**VERDI
BEGRENSERE**

FØRSTE BØLGE

AVVISNING

Ressurser og miljø er til for å utnytted

Samfunnet betaler

Selvsentrert

Opposisjon

VERDI
ØDELEGGERE

IKKE RESPONS

Manglende bevissthet eller uvitenhet

Passiv

Business as usual

Ignorering

VERDI
BEGRENSERE

ETTERLEVELSE

Redusere risiko

Minimums-standarder

Handle anstendig

Unngå reaksjoner fra samfunnet

VERDI
KONSERVATORER

EFFEKTIVITET

Økende bevissthet

Reelle fordeler

Merverdi

Integrert del

Maksimal utnyttelse av ressurser

VERDI
SKAPERE

STRATEGISK PROAKTIVITET

Del av virksomhetens strategi

Posisjonere virksomheten

Motivasjon kommer innenifra

Ingen trussel

VERDI
SKAPERE

FØRSTE BØLGE

ANDRE BØLGE

**DEN BÆREKRAFTIGE
AKTØREN**

AVVISNING

Ressurser og miljø
er til for å
utnyttes

Samfunnet
betaler

Selvsentrert

Opposisjon

**VERDI
ØDELEGGERE**

IKKE RESPONS

Manglende
bevissthet eller
uvitenhet

Passiv

Business as
usual

Ignorering

**VERDI
BEGRENSE**

ETTERLEVELSE

Redusere risiko

Minimums-
standarder

Handle anstendig

Unngå reaksjoner fra
samfunnet

**VERDI
KONSERVATORER**

EFFEKTIVITET

Økende bevissthet

Reelle fordeler

Merverdi

Integrert del

Maksimal
utnyttelse av
ressurser

**VERDI
SKAPERE**

**STRATEGISK
PROAKTIVITET**

Del av
virksomhetens
strategi

Posisjonere
virksomheten

Motivasjon kommer
innenifra

Ingen trussel

**VERDI
SKAPERE**

Bærekraft er sterkt
internalisert

Følge opp
forsyningskjeden

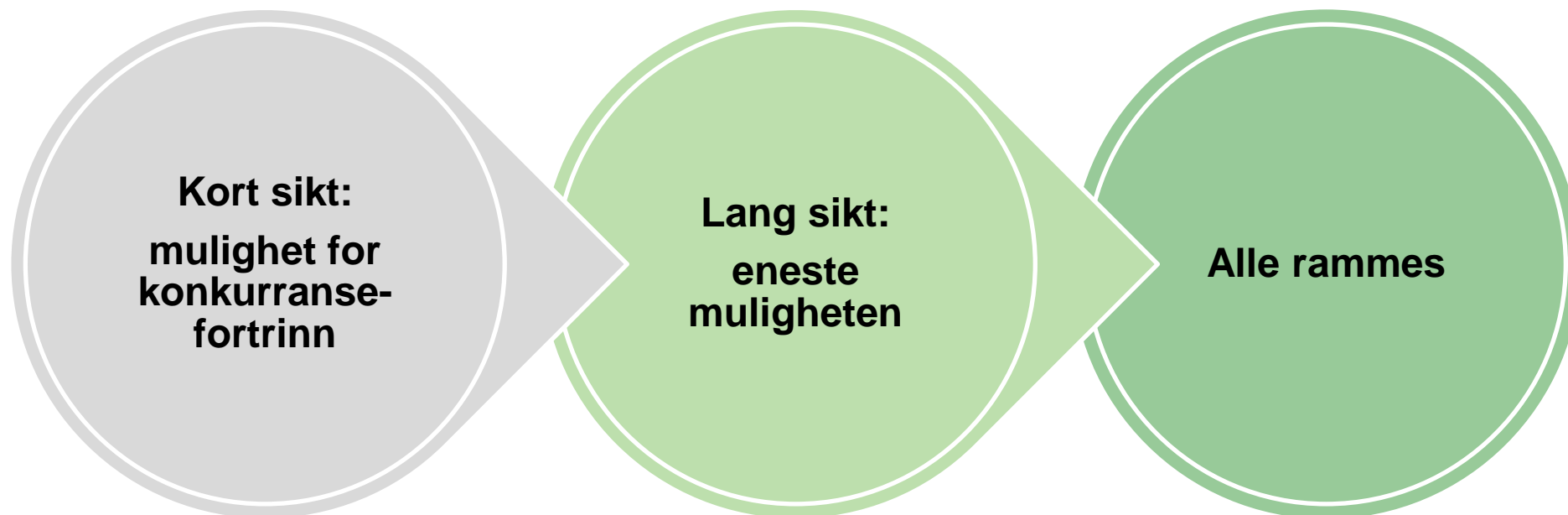
Ledende i den globale
bærekrafts-ledelsen

BÆREKRAFTIG DRIFT

FØRSTE BØLGE

ANDRE BØLGE

TREDJE BØLGE

FFI

Norwegian Defence
Research Establishment

**FFI turns knowledge and ideas
into an effective defence**